

Юлія ТРОЯН,

учителька англійської мови Хмельницького колегіуму ім. В. Козубняка, старший вчитель

Використання пісень на уроках англійської мови

Використання пісень в навчанні іноземних мов має багато переваг. Це цікавий та захоплюючий спосіб вивчення мови, який дозволяє розвивати різні уміння – від вимови та граматики до культурології та соціальних навичок. Пісні мотивують учнів, дозволяють сприймати мову у природньому контексті, допомагають учням розкритись, адже коли співає весь клас, навіть самі сором'язливі учні беруть участь. Пісні розвивають інтерес у вивченні іноземних мов.

З допомогою музичних композицій можна збагатити свій активний словниковий запас. Музика, особливо сучасна, відображає живе англійське мовлення, в піснях є багато корисних ідіом, розмовних виразів, синонімів.

Текст краще запам'ятати, якщо є музика і ритм. Що вам легше вивчити: вірші чи прозу? Ви знаєте більше пісень чи віршів?

Прослуховуючи пісні, ми покращуємо свою вимову, адже чуємо пісню у виконанні носія мови. Слухаємо не йтіва, ловимо ритм і починаємо йому підспівувати, тим самим імітуючи його мовлення. Це і є практика вимови.

З допомогою пісень можна вивчати і граматику. Майже в кожній пісні є певна граматична конструкція, що повторюється. Наша задача – її знайти, ідентифікувати й далі слідувати формулі.

Як вивчати англійську мову з допомогою пісень? Я завжди дотримуюсь таких етапів роботи:

1. Відкрити плейліст та підібрати пісню (композицію виконує носій мови, зрозумілий текст пісні (не реп)). Пісня має подобатися учням, бажано підбирати такі композиції, які вони слухають часто. Пісня має відповідати рівню учнів, тобто потрібно розуміти, про що вона. Краще підбирати пісні спокійні, повільні, з м'яким ритмом.

2. Виконати вправи перед прослуховуванням композиції - мозковий штурм: можна повідомити назву або показати фрагмент пісні без звука, а учні здогадуються, про що вона. Також роблю скріншоти декількох фрагментів пісні, які потрібно розташувати послідовно, і придумати розповідь.

3. На наступному етапі потрібно прослухати пісню та прочитати до неї текст. Можна це зробити в Apple Music, Youtube, або ж просто роздрукувати текст чи використувати сайт <https://genius.com/>. Тут ви можете композицію одразу прослухати й подивитися текст. Не шукайте переклад одразу! Спочатку запропонуйте учням перекласти текст самостійно, пропускаючи незнайомі слова, лише потім використовуйте сервіс <https://www.muztonic.com/>, де можна знайти переклад пісень. Використовуйте цей сайт для того, щоб перевірити свій переклад. Чи правильно ви його зробили? Потім ще раз слухаємо пісню і випишуємо незнайомі слова, вирази, ідіоми. Важливо: звертаємо увагу на контекст, в якому використана потрібна нам лек-

сика! Сайт, на якому можна знайти переклад слів у різних контекстах - <https://context.reverso.net>.

4. Потрібно групувати слова за темами, щоб вивчити лексику. Наприклад, якщо ви – початківець, то можна виготовити картки для вивчення лексики (з одного боку – англійське слово, з іншого – переклад) на тему «Зовнішність», «Погода», «Захоплення». Зробіть флешкартки з допомогою <https://quizlet.com>. Сайт пропонує створити картки та виконати вправи на вивчення слів: multiple choice, writing words, listening, matching and final test.

5. Розібрати граматику. Якщо в пісні зустрічається певна граматична структура, то можна тренувати навички учнів, зробивши пропуски слів, або якщо нам, наприклад, потрібно повторити часи дієслова, можна зробити завдання на розкриття дужок і т.д.

6. Розвиток навичок аудіювання. Стане в нагоді сайт <https://lyricstraining.com/>, який пропонує як мобільну версію, так і для комп'ютера (go to web). Пошукова система сайту допоможе знайти виконавця та пісню. Вам буде запропоновано вибрати рівень: beginner, intermediate, advanced, expert. Далі слухаємо пісню та вписуємо пропущені слова. У цьому додатку можна підібрати пісню, яка подобається а також рівень складності.

7. Під час прослуховування пісень пропоную такі вправи:

- учні отримують перемішані частини тексту і розставляють його у правильній послідовності;

- інше завдання – з'єднати початок речення і його закінчення;

- вставити пропущені слова;

- знайти в тексті пісні зайві слова та викреслити їх;

- знайти помилки та виправити їх;

- Listening for detail – прослухати пісню для того, щоб знайти певну відповідь на запитання. Наприклад, під час прослуховування пісні "Home" (by Sesame Street) <https://youtu.be/g-76wokuYcU> можна попросити учнів відповісти на запитання: How often does the mailman deliver post in the jungle? What is the igloo? What is it made of?

- Making inferences – учні не шукають в тексті пісні відповідь на конкретне запитання, а роблять висновок. How do the two people feel about each other? or Where do you think the man will go next?

- молодшим школярам пропоную намалювати фрагмент пісні, який найбільше сподобався. Вони можуть зробити це як самостійно, так і в групі. Якщо декілька учнів (груп) робили малюнки до одного фрагменту, в кінці можна порівняти роботи, знайти відмінності та подібності;

- Діти плескають в долоні, коли чують певні фрази;

- Учні діляться на групи, для кожної групи обирається лідер. На певні слова пісні група дітей з лідером пови-

нні виконати якусь дію. В кожній групі має бути свій рух. Рухи не повинні бути складними. Наприклад, під час прослуховування пісні "Colors Song" (by the Learning Station) <https://youtu.be/k-2X98lsdNY> потрібно похитати головою, торкнутися черевика, вклонитися і т.д.

8. Після прослуховування музичної композиції можна запропонувати виконати такі вправи:

- перевірити правильність «передбачень» першого етапу роботи над піснею. Можна запитати, чи сподобалась пісня дітям, потім молодшим школярам можна запропонувати намалювати ілюстрації до пісні або виготовити маски та розіграти пісню, зробити своє відео.

Старшим учням підійдуть наступні завдання:

- Mine the transcript – переглянути текст пісні ще раз, знайти слова (фрази), які викликали труднощі; придумати з цими словами речення.

- Set a speaking task – провести дискусію відповідно темі, яка висвітлюється у пісні (Наприклад, «Захист доквілля» в пісні М. Джексона "The Earth Song")

<https://www.youtube.com/watch?v=XAi3VTSdTxU>

• Detect problems – обговорення проблем, які виникли під час прослуховування: Which sections were the most difficult? What caused them confusion or misunderstanding?

Труднощі, з якими стикаються учні під час прослуховування пісень:

1. Якість аудіозапису: іноді вчителі можуть використовувати матеріали не дуже гарної якості, що впливає на розуміння тексту пісні.

2. Культурні відмінності: учні мають бути ознайомлені з культурою країни, мова якої вивчається. Це впливає на розуміння аудіо матеріалу, який прослуховується. Якщо в тексті згадуються абсолютно незнайомі традиції, то в учнів можуть виникати проблеми з розумінням матеріалу. Вчителю потрібно заздалегідь потурбуватись про те, щоб учням було відомо про традиції, які згадуються в аудіо композиції.

3. Акцент: забагато слів з акцентом може призвести до суттєвого зменшення розуміння.

4. Незнайомі лексика: якщо текст пісні містить знайомі слова, то учням легко його зрозуміти. Це підвищує інтерес і мотивацію до вивчення англійської мови та має позитивний вплив на розвиток навичок аудіювання. Потрібно також пам'ятати про те, що багато слів мають декілька значень і якщо їх не використовувати в потрібному контексті, можна заплутатись.

5. Тривалість і швидкість музичної композиції: рівень знань учнів має велике значення під час прослуховування тривалих композицій, адже учням потрібно запам'ятати багато інформації. Учням початкового рівня дуже важко сприймати пісню тривалістю понад три хвилини. Швидкість також впливає на розуміння тексту пісні. Якщо музична композиція дуже ритмічна, учням може бути складно зрозуміти слова. Найбільша проблема полягає в тому, що слухач не може контролювати швидкість мовлення виконавця. Також учням іноді важко зосередитись на прослуховуванні тексту пісні, або вони відволікаються. Це призводить до помилок в розумінні тексту. Проте, якщо пісня цікава учням, то їм легко зосередитись.

Музикотерапія на уроках англійської мови є особливо корисною саме зараз, в умовах війни, коли учні можуть відчувати стрес і тривогу. Музика може допомогти зняти напруження, заспокоїти і створити позитивний настрій, що сприяє кращому засвоєнню матеріалу. Пісні можна

слухати, знаходячись у сховищі. Таким чином учні зможуть відволіктись від тривожних думок і покращити знання іноземної мови. Як створити музику з будь-чого? Можна проявити креативність і сформувати цілий ансамбль звукових інструментів. Варто лише знайти в рюкзаку предмети, які потенційно можуть давати цікавий звук, і додати трохи креативності, щоб створити саморобні інструменти. Наприклад:

- скотч + відро = барабан

- пляшка + сипучі = шейкер

Діти можуть разом створити різні інструменти, а потім заспівати під біт-пісню, яка їм до вподоби.



Учні можуть не лише написати текст пісні, а й записати мелодію, при цьому не обов'язково іти до професійної студії. Можна скористатись сайтом <http://surl.li/zrgqao>, на якому обираємо музичні інструменти, темп мелодії, за потреби записуємо власний спів, увімкнувши мікрофон і створюємо таким чином свою авторську пісню.

Отже, застосування технології музикотерапії надає значний потенціал можливостей для більш ефективного викладання свого предмета, налагодження контакту з учнями і, найголовніше, – підвищення мотивації та самостійності учнів на уроці. Підсумовуючи, необхідно зазначити, що використання технології музикотерапії на уроках англійської мови позитивно впливає на особистість дитини: знижує тривогу, дає змогу виразити себе, розвиває творчі здібності, почуття і як результат, успішне засвоєння іншомовного навчального матеріалу.

Використані джерела

1. Белкіна М.Ю. Завдання для вдосконалення фонетичних навичок: / М.Ю. Белкіна // Іноземні мови в школі. - 2006. - № 5. - С. 53-54.

2. 1. Борисова О. Музичне мислення та його роль у розвитку дітей. Вісник книжкової палати. № 6. С. 48–50.

3. Використання арт-технологій у навчанні англійської мови в середній школі [Електронний ресурс]. – 2014. – Режим доступу до ресурсу: <http://lektsii.com/1-143516.htm>

4. Гусак-Шкловська Я. Функціональна музика як спосіб підвищення працездатності і покращення самопочуття. Одеса, 2013. ст. 52–54.

5. Порадник для вчителів. Активності для учнів та учениць у бомбосховищах шкіл [Електронний ресурс]. – 2022. – Режим доступу до ресурсу: <http://surl.li/fnczxm>